

УКУК
ЭНЦИКЛОПЕДИЯСЫ

УДК 340(031)

ББК 67 я 2

У 46

Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын Мамлекет жана укук институтунун окумуштуулар кеңешинде каралып, басмага сунушталды.

Сын-пикир ээлери:

Асанканов А.А., КР УИАнын академиги, тарых илимдеринин доктору, профессор.

Канатбек Азиз, КР УИАнын мүчө-корреспонденти, саясат таануу илимдеринин, юридика илимдеринин доктору, профессор.

Саралаев Н.К., философия илимдеринин доктору, профессор.

Жоробеков Ж.Ж., саясат таануу илимдеринин доктору, профессор.

Абдырасулов Е.Б., юридика илиминин доктору, профессор (Казакстан).

Самарходжаев Б.Б., юридика илиминин доктору, профессор (Өзбекстан).

Мырзалимов Р.М., юридика илиминин доктору, профессор.

Конкубаева Ү.У., КР Башкы прокуратурасынын башкармалыгынын бөлүм башчысы.

Жооптуу редакторлору: Джапанов А.А., Осмонов Д.М.

Ч.И. Арабаев, К.Т. Зулушев, А.А. Джапанов, Д.М. Осмонов

У 46 Укук энциклопедиясы – Б.: “Макспринт” басмасы, – Б., 2023. – 582 б.

ISBN 978-9967-12-957-3

Укук энциклопедиясы – мамлекеттин негизги мыйзамы – Конституциянын жоболорун, Жарандык, Жарандык процессуалдык, Кылмыш-жаза, Кылмыш-жаза процессуалдык, Эмгек, Жер, Укук бузуулар жана жаза аткаруу жөнүндө кодекстеринин, ошондой эле мамлекетте колдонулуп жаткан башка мыйзам актыларын эске алуу менен салттуу жана жаңы укуктук сөздөрдүн, түшүнүктөрдүн, маалыматтардын кеңири өлчөмүн системага салынганын айгинелейт.

Энциклопедия Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын мыйзам чыгаруу ишмердүүлүгүнө, аткаруу бийлик органдарынын мамлекеттик кызматчыларына, Кыргыз Республикасынын сотторунун судьяларынын сот адилеттигин жүзөгө ашыруусуна, прокуратура, милиция, адвокатура, нотариалдык, мекеме, ишканалардын юристтерине, ишкерлерге, ата мекендик жана чет өлкөлүк инвесторлорго укукту таанууда чоң жардамын тийгизет.

Өлкөбүздүн жогоруда аталган мыйзам актыларынын кеңири укуктук ченемдерин камтыган, укуктук аң-сезимди калыптандырууда, коомдук аң-сезимдин жамааттык акыл паразаттын кандайдыр бир дагы жаңы деңгээлге өнүгүшүнө көмөктөшүүчү, ошондой эле “юриспруденция” адистиги боюнча билим алып жаткан жогорку окуу жайларынын студенттерине, магистранттарына, аспиранттарына, окутуучуларга, укукту колдонууга байланышкан ар кандай турмуштук жагдайларга кириптер болгон жарандарга, укуктук билимин өркүндөтүү үчүн укук маселелерине кызыктар окурмандардын кеңири чөйрөсүнө арналган энциклопедия.

УДК 340(031)

ББК 67 я 2

ISBN 978-9967-12-957-3

© Арабаев Ч.И., Зулушев К.Т.,
Джапанов А.А., Осмонов Д.М., 2023

МАЗМУНУ

АБАУКУТУ	7	АГРАРДЫК УКУК, АЙЫЛ ЧАРБА	
АБОЛИЦИОНИЗМ	8	УКУГУ	20
АБОЛИЦИЯ	8	АГРЕССИЯ	20
АБОНЕНТ	8	АДАМ ӨЛТҮРҮҮ	21
АБОНЕНТТИК БЕРЕСЕ	9	АДАМ УКУКТАРЫ	21
АБРОГАЦИЯ	9	АДАМ УКУКТАРЫНЫН ЖАЛПЫГА	
АБРОЙЛУУ МААЛЫМАТ	9	БИРДЕЙ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ	22
АБСЕНТЕИЗМ	9	АДАМ УКУКТАРЫНЫН	
АБСОЛЮТ, АБСОЛЮТТУК	10	КОНСТИТУЦИЯЛЫК	
АБСОЛЮТИЗМ	10	КЕПИЛДИКТЕРИ	23
АБСОЛЮТТУК ЖООПКЕРЧИЛИК	11	АДАМДЫН СОЦИАЛДЫК УКУКТАРЫ	23
АБСОЛЮТТУКУКУКТАР	11	АДАТ	24
АВАЛЬ	11	АДАТ УКУГУ	24
АВАЛДАШТЫРУУ	11	АДАШУУ	25
АВАЛИСТ	11	АДВОКАТ	25
АВАНС	12	АДВОКАТУРА	25
АВАНТЮРИЗМ	12	АДВОКАТТЫК ИПКЕРДИК	26
АВИЗО	12	АДВОКАТТЫК СЫР	26
АВТОР	14	АДВОКАТТЫК ЭТИКА	26
АВТОРДУК АКЫ	14	АДВОКАТТЫН МИЛДЕТИ	27
АВТОРДУК ГОНОРАР	15	АДИСТИК	28
АВТОРДУК ЖОРОМОЛ	15	АДДЕНДУМ	28
АВТОРДУК КЕЛИШИМ	15	АДМИНИСТРАТИВДИК АДЕП	28
АВТОРДУК КУБӨЛҮК	15	АДМИНИСТРАТИВДИК ЖАЗА	29
АВТОРДУК УКУК	15	АДМИНИСТРАТИВДИК	
АВТОРДУК УКУКТУ КОРГОО		ЖООПКЕРЧИЛИК	29
БОЮНЧА ЭЛ АРАЛЫК		АДМИНИСТРАТИВДИК КОМИССИЯ	30
КОНВЕНЦИЯЛАР	17	АДМИНИСТРАТИВДИК ПРОТОКОЛ	30
АВТОРИТАРИЗМ	17	АДМИНИСТРАТИВДИК САНКЦИЯ	31
АВТОРИТЕТ	17	АДМИНИСТРАТИВДИК УКУК	31
АВТОРЛОШТУК	18	АДМИНИСТРАТИВДИК УКУК	
АВТОРЛОШТУРУУ	18	БУЗУУЛАР	31
АВУАР	18	АДМИНИСТРАТИВДИК ЧАРА	32
АГЕНТЧИЛИК	19	АДМИНИСТРАЦИЯ	32
АГЕНТТИКАКЫ	19	АДМИНИСТРАЦИЯЛЫК-АЙМАКТЫК	
АГЕНТТИН АКЫСЫ	19	БӨЛҮ-НУШ	33
АГЕНТТИК КЕЛИШИМ	19	АДМИНИСТРАЦИЯЛЫК РАЙОН	34
АГИТАЦИЯ	19	АЖЫРАТУУ	34
		АЙДАП ЖИБЕРҮҮ	34
		АЙДАП КЕЛТИРҮҮ	34

Басууга 27.04. 2023-ж. кол коюлду.

Офсет кагазы. Кагаздын форматы 70x100/16

Көлөмү 36,5 б.т. Нускасы 1000. Заказ №7

“Maxprint” басмасында басылды.

ИЗДАТЕЛЬСТВО
MAXPRINT
БАСМАЛЫ

Дарек: 720045, Бишкек шаары, Ялга көчөсү 114

Тел.: (+996 555) 57-47-98

(+996 505) 92-12-02

e-mail: maxprint@mail.ru

**АРАБАЕВ
ЧОЛПОНКУЛ ИСАЕВИЧ**

Кыргыз Республикасынын УИАнын вице-президенти, академик, юридика илимдеринин доктору, Кыргыз Республикасынын эмгек сиңирген юристи.

**ЗУЛУШЕВ
КУРМАНКУЛ ТОКТОРАЛЫЕВИЧ**

Кыргыз Республикасынын Башкы прокурору, юстициянын генерал-лейтенанты

**ДЖАПАНОВ
АТТОКУР АСАНАЛИЕВИЧ**

Кыргыз Республикасынын илимине эмгек сиңирген ишмер, Кыргыз Республикасынын Билим берүүсүнүн отличниги, Б.Н.Ельцин аты. КРСУнун профессору

**ОСМОНОВ
ДОКТУРБЕК МЫРЗАКМАТОВИЧ**

Кыргыз Республикасынын эмгек сиңирген юристи, Кыргыз Республикасынын Билим берүүсүнүн отличниги, Ж.Баласагын аты. КУУнун доценти